		का कोड er-II			A				
~•		LEIN	Seat No.						
	nature and Name of Invigilator		Seat No.						
1. (S	ignature)		(Iı	n fig	ures	as ir	n Adı	nit C	ard)
(N	[ame]	Seat]	No						
2. (S	ignature)	Deat			word		• • • • • • • • •	•••••	•••••
	[ame)	OM	R Sheet No.						
	N - 50219		(To be	fille	d bv	the (I Cand	lidate	e)
	e Allowed : 2 Hours]							rks	
	aber of Pages in this Booklet : 40	Nu	mber of Que	_					
Null	5	INU	•					Klet.	. 100
	Instructions for the Candidates Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided	1.	ावद्याश्व परिक्षार्थींनी आपला अ	म्यासाठा गासन का	भहत्त्वा मांक या	च्या सूच पष्ठावरी	ा ना ल वरच्या	। कोपऱ्याल	त लिहावा
2.	on the top of this page. This paper consists of 100 objective type questions. Each question		तसेच आपणांस दिलेल	त्या उत्तर	पत्रिकेच) क्रमांक	त्याखाल	ी लिहावा	r .
	will carry two marks. All questions of Paper II will be compulsory.	2.	सदर प्रश्नपत्रिकेत 1()0 बहुप	र्यायी प्र •	श्न आहे [,]	तः प्रत्येव	न प्रश्नास	दोन गुण
•	At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are	3.	आहेत. या प्रश्नपत्रिके परीक्षा सुरू झाल्यावर						त्रातीच्या ५
	requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :	0.	मिनीटांमध्ये आपण स						
	(i) To have access to the Question Booklet, tear off the		पहाव्यात.						
	paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.		(i) प्रश्नपत्रिका						
	(<i>ii</i>) Tally the number of pages and number of questions in		सील नसलेत (ii) पहिल्या पृष्						
	the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions		तसेच प्रश्नप						
	or questions repeated or not in serial order or any		पृष्ठे कमी अ	नसलेली,	/कमी प्र	श्न अस	लेली/प्रश्	नांचा चुव	कीचा क्रम
	other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within		असलेली कि						
	the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question		5 मिनिटातच राजनी जान						
	Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.		घ्यावी. त्यान वाढवून मिळ						
	(iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number		(iii) वरीलप्रमाण) जार गाह ो सर्व	श पापा पडताळ	कृतवा । न पाहि	गवाञ्याग ल्यानंतर	। গাঁও প অন্যু স্ব	ापाः पत्रिकेवर
	should be entered on this Test Booklet. Each question has four alternative responses marked (A), (B),		ओ.एम.आर	. उत्तरपर्ा	त्रेकेचा न	बर लिह	ावा.		
-	(C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on	4.	प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि	(D) अ	शी चार !	विकल्प् र	उत्तरे दिर्ल्
	the correct response against each item. Example : where (C) is the correct response.		आहेत. त्यातील योग्य	। उत्तराच	ग्रा रकान	ा खाली	दर्शविल	याप्रमाणे	ठळकपण्
	(A) (B) (D)		काळा/निळा करावा. उदा. : जर (C) हे योग	ਸ ਤਜ਼ਾ	आगेल त	ΓT			
	Your responses to the items are to be indicated in the OMR		\sim	\sim	\sim		\bigcirc		
•	Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place		A		B) (D		
	other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.	5.	या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश					कितच द	र्शवावीत
•	Read instructions given inside carefully.	0	इतर ठिकाणी लिहिलेर्ल आत दिलेल्या सूचना व				त.		
	Rough Work is to be done at the end of this booklet. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put	6. 7.	आत दिलल्या सूचना व प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी				रच कच्च	वे काम व्य	ज्यवे.
	any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space	7. 8.	जर आपण ओ.एम.अ						
	allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair		नाव, आसन क्रमांक,	फोन नंब	बर किंवा	ओळख	पटेल अ	गशी कोण	तीही खूण
	means, you will render yourself liable to disqualification.		केलेली आढळून आल्ख्						गैरमार्गांच
	You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the		अवलंब केल्यास विद्य						<u> </u>
	end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed	9.	परीक्षा संपल्यानंतर वि परत करणे आवश्यक						
	to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on		परत करण आवश्यक द्वितीय प्रत आपल्याक						रपात्रकच
	conclusion of examination.	10.	फक्त निळ्या किंवा क						
.0.	Use only Blue/Black Ball point pen.	11.	कॅलक्युलेटर किंवा ल						
l1. l2.	Use of any calculator or log table, etc., is prohibited. There is no negative marking for incorrect answers.	12.	चुकीच्या उत्तरासाठी र्						

Commerce Paper II वाणिज्य

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes][Maximum Marks : 200Note : This Paper contains Hundred (100) multiple choice questions. Each question
carrying Two (2) marks. Attempt All questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण शंभर (100) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1.	is a mechanism to reduce	1.	मुक्त परिस्थितीत स्वाभाविक स्वरूपात उपस्थित
	price risk inherent in open position.		असणारी मूल्यविषयक जोखीम कमी करण्याचे
	(A) Swap		तंत्र म्हणजे :
	(B) Hedging		(A) अदलाबदल
	(C) Customised contract		(B) द्वैध करार
	(D) Squaring off		(C) ग्राहकाभिमुख करार
2.	The theory of mercantilism is based		(D) परस्पर करारपूर्ती
	on :	2.	व्यापारवादाचा सिद्धांत यावर आधारित होता.
	(A) Gold		(A) सुवर्ण
	(B) Dollar		(B) डॉलर
	(C) Use of money		(C) मुद्रेचा वापर
	(D) Exchange of goods for goods		(D) वस्तूचा वस्तूसाठी विनिमय
	e e	3	[P.T.O.

- 3. Which one of the following is *not* a demerit of the MNCs ?
 - (A) MNCs may destroy competition and acquire monopoly powers.
 - (B) MNCs retard growth of employment in the home country.
 - (C) MNCs provide means of integrating national economies.
 - (D) Through transfer pricing MNCs avoid taxes in the home country.
- Balance of trade balances the exports and imports of trade of a country.
 - (A) Invisible
 - (B) Merchandise
 - (C) Industrial
 - (D) Agricultural

- खालीलपैकी कोणता बहुराष्ट्रीय कंपन्यांचा दोष
 नाही ?
 - (A) बहुराष्ट्रीय कंपन्या स्पर्धेचा विनाश करून
 मक्तेदारी शक्ती संपादन करू शकतात.
 - (B) बहुराष्ट्रीय कंपन्या यजमान देशातील
 रोजगारवृद्धी मंदावतात.
 - (C) बहुराष्ट्रीय कंपन्या राष्ट्रीय अर्थव्यवस्थांचे एकीकरण होण्यास हातभार लावतात.
 - (D) हस्तांतरण किंमतीद्वारे बहुराष्ट्रीय कंपन्या यजमान देशातील कर चुकविण्याचा प्रयत्न करतात.
- व्यापारतोल देशाच्या व्यापारातील
 वस्तूंच्या आयात व निर्यातीत समतोल राखतो.
 - (A) अदृश्य
 - (B) व्यापारी
 - (C) औद्योगिक
 - (D) कृषी

	5	5	[P.T.O.
	(D) All of the above		(D) वरीलपैको सर्व
	(C) Purchasing power		(C) क्रयशक्ती
	(B) Entry/Exit policies		(B) आगमन/निर्गमन धोरण
	(A) Interest rates existing for a country		(A) देशातील सद्या अस्तित्वात असणारे व्याजदर
	is :		हा घटक आहे.
7.	The key factor for attracting FDI	7.	थेट विदेशी गुंतवणूक आकर्षित करणारा
	(D) Ten years		(D) दहा वर्षां
	(C) One year		(C) एका वर्षा
	(B) Two years		(B) दोन वर्षां
	(A) Five years		(A) पाच वर्षां
	country for :		साठी नोंद ठेवतो.
	accounts the transactions of a	6.	सामान्यत: व्यवहारशेष देशाच्या व्यवहारांची
6.	Usually balance of payments		(D) पतपुरवठ्या आधारे केलेली खरेदी
	(D) Purchase on credit		(C) प्रतीखरेदी
	(C) Counter purchase		(B) क्षतीपूरक व्यवहार
	(B) Compensation deal		(A) पुनर्खरेदी
	(A) Buy back		
0.	form of counter trade ?	υ.	खासाराययम कागरा। प्रसाय्यायार याचा प्रकार नाही ?
5.	Which <i>one</i> of the following is <i>not</i> a	5.	खालीलपैकी कोणता प्रतीव्यापार याचा प्रकार

- 8. South Asian Association for Regional Co-operation (SAARC) was established on December, 1985 in city.
 - (A) Islamabad
 - (B) Kathmandu
 - (C) Dhaka
 - (D) New Delhi
- 9. Which of the following is *not* the type of tariff reduction mechanism under agreement on agriculture (AOA) ?
 - (A) Amber box subsidy
 - (B) Blue box subsidy
 - (C) Green box subsidy
 - (D) Purple box subsidy
- 10. Which one of the following is *not* economic factor to cause disequilibrium in the balance of payments ?
 - (A) Development disequilibrium
 - (B) Social disequilibrium
 - (C) Structural disequilibrium
 - (D) Cyclical disequilibrium

- क्षेत्रीय सहकार्यासाठीचा दक्षिण आशियाई संघ (सार्क)ची स्थापना डिसेंबर, 1985 मधे या शहरात झाली.
 - (A) इस्लामाबाद
 - (B) काठमांडू
 - (C) ढाका
 - (D) नवी दिल्ली
- कृषिविषयक करार संदर्भात खालीलपैकी कोणता प्रकार जकात कमी करण्यासाठी वापरता येत **नाही** ?
 - (A) तपकिरी पेटी अनुदाने
 - (B) नील पेटी अनुदाने
 - (C) हरित पेटी अनुदाने
 - (D) जांभळी पेटी अनुदाने
- खालीलपैकी कोणता आर्थिक घटक हा व्यवहारशेषातील असमतोलास कारणीभूत
 नसतो ?
 - (A) विकास असमतोल
 - (B) सामाजिक असमतोल
 - (C) संरचनात्मक असमतोल
 - (D) चक्रीय असमतोल

- Human Resource Accounting is an expected solution over the limitations of
 - (A) Assets and liability
 - (B) Income and expenses
 - (C) Realisation concept
 - (D) Money measurement concept
- 12. Which of the following industries does *not* use the process costing ?
 - (A) Oil refineries
 - (B) Distilleries
 - (C) Sugar
 - (D) Aircraft manufacturing
- 13. When prices show a rising trend, which one of the following methods of inventory valuation will result in lower income and lower valuation of inventory ?
 - (A) FIFO
 - (B) LIFO
 - (C) Simple average method
 - (D) Weighted average method

- मानवी संसाधन लेखांकन हे च्या मर्यादेवर अपेक्षित उपाय आहे.
 - (A) मालमत्ता आणि देणी
 - (B) उत्पन्न आणि खर्च
 - (C) वसुली संकल्पना
 - (D) पैसारूप मापन संकल्पना
- 12. खालीलपैकी कोणता उद्योग प्रक्रिया परिव्यय निर्धारणचा अवलंब करीत **नाही** ?
 - (A) तेल शुद्धीकरण
 - (B) मद्यनिर्मिती
 - (C) साखर
 - (D) विमाननिर्मिती
- 13. जेव्हा किंमतीमध्ये चढता कल असतो तेव्हा खालीलपैकी कोणत्या मालसाठा मूल्यांकन पद्धतीमुळे उत्पन्न आणि मूल्यांकन कमी होईल ?
 - (A) FIFO (फिफो)
 - (B) LIFO (लफो)
 - (C) साधारण सरासरी पद्धत
 - (D) भारांकित सरासरी पद्धत

- 14. ABC Ltd. has profit after tax
 ₹ 80,000, Depreciation ₹ 15,000 and
 decrease in debtors ₹ 25,000. What
 is the cash flow from operating
 activities ?
 - (A) ₹ 55,000
 - (B) ₹ 40,000
 - (C) ₹ 1,20,000
 - (D) ₹ 65,000
- 15. At the time of consolidation issue of bonus shares by subsidiary company out of capital profit will
 - (A) Decrease cost of control
 - (B) Increase cost of control
 - (C) Increase holding ratio
 - (D) Have no effect on cost of control
- 16. The sweat shares are allotted to
 - (A) Investors
 - (B) Employees
 - (C) Vendors
 - (D) Promoters

- 14. एबीसी कंपनीचा करोत्तर नफा ₹ 80,000 असून घसारा ₹ 15,000 आणि ऋणकोमध्ये घट ₹ 25,000 आहे. तर कामकाज कार्यातून निर्मित होणारा रोख प्रवाह किती ?
 - (A) ₹ 55,000
 - (B) ₹ 40,000
 - (C) ₹ 1,20,000
 - (D) ₹ 65,000
- 15. एकत्रिकरण करण्याच्या समयी उपकंपनीने बक्षिस भागांचे वाटप भांडवली नफ्यातून केले असल्यास त्यामुळे होईल.
 - (A) नियंत्रण परिव्ययमध्ये घट
 - (B) नियंत्रण परिव्ययमध्ये वृद्धी
 - (C) धारण गुणोत्तरात वृद्धी
 - (D) नियंत्रण परिव्ययावर काही परिणाम होणार नाही
- पारिश्रमिक भागाचे वाटप यांना केले जाते.
 - (A) गुंतवणूकदार
 - (B) कर्मचारी
 - (C) विक्रेता
 - (D) प्रवर्तक

- 17. Cost auditor is appointed by :
 - (A) The shareholders in the general meeting
 - (B) The Central Government
 - (C) The Registrar of Companies
 - (D) The Board of Directors
- Employee benefits to employees in financial statements are recognised as per
 - (A) Indian AS-1
 - (B) Indian AS-9
 - (C) Indian AS-6
 - (D) Indian AS-19
- 19. X and Y share profits and losses in the ratio of 2 : 1. They take Z as a partner and the new profit sharing ratio becomes 3 : 2 : 1. Z brings ₹ 4,500 as premium for goodwill. What will be the value of firm's goodwill ?
 - (A) ₹ 4,500
 - (B) ₹ 18,000
 - (C) ₹ 27,000
 - (D) ₹ 24,000

- 17. परिव्यय अंकेक्षकाची नेमणूक करतात.
 - (A) सर्वसाधारण सभेत भागधारक
 - (B) केंद्र सरकार
 - (C) कंपनी निबंधक
 - (D) संचालक मंडळ
- आर्थिक विवरणपत्रात कर्मचाऱ्यांना देय असणारे लाभ या भारतीय लेखांकन मानकानुसार घेतले जातात.
 - (A) Indian AS-1
 - (B) Indian AS-9
 - (C) Indian AS-6
 - (D) Indian AS-19
- एक्स आणि वाय यांचे नफा-तोटा गुणोत्तर
 2:1 असून त्यांनी झेड यांना भागीदार म्हणून घेतले आहे आणि नवीन नफा-तोटा गुणोत्तर
 3:2:1 आहे. झेड यांनी ₹ 4,500 हे गुडविलसाठी अधिमूल्य (लौकिक मूल्य) म्हणून आणले आहेत. तर संस्थेच्या लौकिक मूल्याचे (गुडविलचे) मूल्य किती ?
 - (A) ₹ 4,500
 - (B) ₹ 18,000
 - (C) ₹ 27,000
 - (D) ₹ 24,000

20.	What is said as essence of	20.	अंकेक्षणाचा अर्क कशाला म्हणतात ?			
	Auditing ?		(A) प्रमाणन			
	(A) Vouching		(B) सत्यापन			
	(B) Verification		(C) मूल्यांकन			
	(C) Valuation		(D) अंतर्गत पडताळा			
	(D) Internal check	21.	खालीलपैकी कोणती मूलभूत आर्थिक समस्या			
21.	Which of the following is not the	e 22.	नाही ?			
	basic economic problem ?		(A) काय उत्पादित करावे ?			
	(A) What to produce ?		(B) कसे उत्पादित करावे ?			
	(B) How to produce ?					
	(C) What to consume ?		(C) कशाचा उपभोग घ्यावा ?			
	(D) For whom to produce ?		(D) कुणासाठी उत्पादित करावे ?			
22.	The effect of a change		श्रेष्ठतम वस्तूंसाठी किंमतीतील बदलांचा			
	in price is negative for superior		हा परिणाम ऋण			
	goods.		असतो.			
	(A) Price		(A) किंमत			
	(B) Income		(B) उत्पन्न			
	(C) Substitution		(C) पर्यायता			
	(D) Inflation		(D) भाववाढ/चलनवाढ			
	10					

10

- 23. If two goods are perfect complements to each others, then indifference curves are
 - (A) Right angled
 - (B) Left angled
 - (C) Convex to origin
 - (D) Downward sloping
- 24. X : Long run average cost curve is flat U-shaped.
 - Y : It is called an envelope curve.
 - (A) Only X is correct
 - (B) Only Y is correct
 - (C) Both X and Y are correct
 - (D) Both X and Y are incorrect
- 25. Which of the following is *not* a fixed cost ?
 - (A) Payment of interest on borrowed capital
 - (B) Charges for fuel and electricity
 - (C) Depreciation charges on equipments and buildings
 - (D) Contractual rent for equipment or building

- 23. जेव्हा दोन वस्तू एकमेकांना पूर्णतः परस्परपूरक असतात तेव्हा समवृत्ती वक्र हे असतात.
 - (A) उजव्या कोनातील
 - (B) डाव्या कोनातील
 - (C) बहिर्वक्र
 - (D) वरून खाली येणारे
- 24. क्ष : दीर्घकालीन सरासरी खर्च वक्र (LRAC) हा विस्तारित U आकाराचा असतो.
 - य : त्यास लिफाफा वक्र असे संबोधतात.
 - (A) फक्त 'क्ष' बरोबर आहे
 - (B) फक्त 'य' बरोबर आहे
 - (C) 'क्ष' व 'य' दोन्ही बरोबर आहेत
 - (D) 'क्ष' व 'य' दोन्ही चूक आहेत
- 25. खालीलपैकी कोणता स्थिर खर्च नाही ?
 - (A) कर्जाऊ भांडवलावरील व्याजाचे देणे
 - (B) इंधन आणि वीज याचे शुल्क
 - (C) साधनसामग्री आणि इमारतीवरील घसारा
 - (D) साधनसामग्री आणि इमारतीवरील भाडेकरार

- 26. In which of the following market structure is the demand curve of the market represented by the demand curve of the firm ?
 - (A) Monopolistic competition
 - (B) Perfect competition
 - (C) Monopoly
 - (D) Oligopoly
- 27. X : The extra expenditure incurred by a firm on competitive advertisement is selling cost.
 - Y : There are several wastes under monopolistic competition.
 - (A) Only X is correct
 - (B) Only Y is correct
 - (C) Both X and Y are correct
 - $(D) \ \ Both \ \ X \ and \ \ Y \ are \ incorrect$
- 28. This is *not* a feature of monopolistic competition :
 - (A) Product differentiation
 - (B) Free entry and exit
 - (C) Selling cost
 - (D) Interdependence

- 26. खालीलपैकी कोणत्या बाजारसंरचनेत पेढीचा मागणीवक्र हा बाजार मागणीवक्राचे प्रतिनिधित्व करतो ?
 - (A) मक्तेदारीयुक्त स्पर्धा
 - (B) पूर्ण स्पर्धा
 - (C) मक्तेदारी
 - (D) अल्पाधिकार
- 27. क्ष : उत्पादनपेढीने स्पर्धात्मक जाहिरातींवर केलेला अतिरिक्त खर्च म्हणजे विक्री खर्च होय.
 - य : मक्तेदारीयुक्त स्पर्धेत विविध प्रकारचे अपव्यय असतात.
 - (A) फक्त 'क्ष' बरोबर आहे
 - (B) फक्त 'य' बरोबर आहे
 - (C) 'क्ष' आणि 'य' दोन्ही बरोबर आहेत
 - (D) 'क्ष' आणि 'य' दोन्ही चूक आहेत
- 28. मक्तेदारीयुक्त स्पर्धेचे हे वैशिष्ट्य नाही :
 - (A) उत्पादन भिन्नता
 - (B) मुक्त आगमन आणि निर्गमन
 - (C) विक्री खर्च
 - (D) परस्परावलंबन

29. Match the columns :

Group-A

- (w) Monopolistic competition
- (x) Price rigidity
- (y) Dumping
- (z) Collusion

Group-B

- (i) Sale of goods at varying prices in foreign and domestic market.
- (ii) Edward Chamberlin.
- (*iii*) Firms working together in price determination.
- (iv) Paul Sweezy.

Codes :

(A)
$$(w)$$
- (ii) (x) - (iii) (y) - (i) (z) - (iv)

- (B) (w)-(iv) (x)-(ii) (y)-(i) (z)-(iii)
- (C) (w)-(ii) (x)-(iv) (y)-(i) (z)-(iii)
- (D) (w)-(iv) (x)-(i) (y)-(iii) (z)-(ii)
- 30. Who among the following has *not* contributed to the theory of games ?
 - (A) J. Von Neumann
 - (B) Oskar Morgenstern
 - (C) John Nash
 - (D) Robert Samuelson

29. जोड्या जुळवा :

गट-अ

- (w) मक्तेदारीयुक्त स्पर्धा
- (x) किंमत ताठरता
- (y) राशीपातन
- *(z)* खलबत

गट-ब

- (i) देशी व विदेशी बाजारात भिन्न किंमतीस वस्तूची विक्री
- (ii) एडवर्ड चेंबरलीन
- (iii) किंमत निर्धारणात पेढ्यांचे अंतर्गत सहकार्य
- (iv) पॉल स्विझी

संहिता :

- (A) (w)-(ii) (x)-(iii) (y)-(i) (z)-(iv)
- (B) (w)-(iv) (x)-(ii) (y)-(i) (z)-(iii)
- (C) (w)-(ii) (x)-(iv) (y)-(i) (z)-(iii)
- (D) (w)-(iv) (x)-(i) (y)-(iii) (z)-(ii)
- खालीलपैकी कोणी द्युत सिद्धांतात योगदान दिलेले नाही ?
 - (A) जे. वॉन न्यूमन
 - (B) ऑस्कर मॉर्गनस्टर्न
 - (C) जॉन नॅश
 - (D) रॉबर्ट सॅम्युअलसन

- 31. The measure of business risk is :
 - (A) Operating leverage
 - (B) Financial leverage
 - (C) Combined leverage
 - (D) Working capital leverage
- 32. DCF technique of Capital Budgeting does *not* include the following :
 - (A) NPV (Net Present Value)
 - (B) P.I. (Profitability Index)
 - (C) IRR (Internal Rate of Return)
 - (D) ARR (Average Rate of Return)
- 33. A firm has a cash dividend of ₹ 42 per share and an average growth rate of 5% per annum in cash dividend. The required rate of return is 12% per annum. Find the present value of the share :
 - (A) ₹ 600
 - (B) ₹ 294
 - (C) ₹ 500
 - (D) ₹ 650

- 31. व्यावसायिक जोखीमचे मापक हे :
 - (A) क्षमता उपयोग प्रतिपूरक परिणाम
 - (B) वित्तीय प्रतिपूरक परिणाम
 - (C) एकत्रित प्रतिपूरक परिणाम
 - (D) खेळते भांडवल प्रतिपूरक परिणाम
- 32. भांडवल अंदाजपत्रकीय कसररोख प्रवाह तंत्रात खालील बार्बीचा समावेश होत नाही :
 - (A) निव्वळ वर्तमान मूल्य
 - (B) लाभप्रदता निर्देशांक
 - (C) अंतर्गत परतावा दर
 - (D) सरासरी परतावा दर
- 33. एका व्यवसाय संस्थेचा रोख लाभांश प्रतिभाग
 ₹ 42 असून त्याच्या रोख लाभांशातील
 वृद्धी दर 5% प्रतिवर्ष आहे. अपेक्षित परतावा
 दर 12% प्रतिवर्ष आहे. तर त्या भागाचे वर्तमान
 मूल्य शोधा :
 (A) ₹ 600
 - (B) ₹ 294
 - (C) ₹ 500
 - (D) ₹ 650

- 34. The nominal rate of interest is equal to :
 - (A) Real rate + Risk premium Inflation
 - (B) Real rate + Risk premium + Inflation
 - (C) Real rate Risk Premium + Inflation
 - (D) Real rate
- 35. SDRs are :
 - (A) International reserve assets
 - (B) US currency
 - (C) Crawling peg
 - (D) ADR
- 36. Domestic currency tends to depreciate owing to :
 - (A) Lowering of inflation rate
 - (B) Constant inflation rate
 - (C) High inflation rate
 - $(D) \ \ No \ \ inflation \ \ rate$

- 34. नाममात्र व्याजाचा दर हा बरोबर असतो.
 - (A) वास्तविक दर + जोखीम अधिमूल्य –
 महागाई
 - (B) वास्तविक दर + जोखीम अधिमूल्य + महागाई
 - (C) वास्तविक दर जोखीम अधिमूल्य + महागाई
 - (D) वास्तविक दर
- 35. विशेष उचल अधिकार हे होत.
 - (A) आंतरराष्ट्रीय राखीव मालमत्ता
 - (B) संयुक्त राज्य (यू.एस.) चलन
 - (C) रांगणे खिळवून ठेवणे
 - (D) ए.डी.आर. (अमेरिकन उचल हक्क)
- 36.मुळे एत्तदेशीय चलनाचा घसरण्याचा कल असतो.
 - (A) महागाई दर कमी झाल्याने
 - (B) महागाई दर स्थिर असल्यामुळे
 - (C) महागाई दर उच्च (अधिक जादा)असल्यामुळे
 - (D) महागाई दर नसल्यामुळे

- 37. Money market hedge involves :
 - (A) Going for a forward contract
 - (B) Going for a future contract
 - (C) Going for a backward contract
 - (D) A position to cover a future payables receivable position
- 38. Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA) covers :
 - (A) Political risk
 - (B) Commercial risk
 - (C) Management risk
 - (D) Exchange risk
- 39. At operating Break-even Point which of the following is *true* ?
 - (A) Sales revenue just covers the fixed cost
 - (B) Sales revenue is just equal to revenue variable cost
 - (C) Fixed cost is same as that of variable cost
 - (D) EBIT is zero

- 37. पैसा बाजार द्वैध व्यवहारातचा समावेश असतो.
 - (A) वायदा करारात जाणे
 - (B) भविष्य करारात जाणे
 - (C) पश्चातकरण करारात जाणे
 - (D) भविष्यातील देय येणे परिस्थितीचीपरिस्थिती व्यापणे
- - (A) राजकीय जोखीम
 - (B) व्यावसायिक जोखीम
 - (C) व्यवस्थापन जोखीम
 - (D) विनिमय जोखीम
- 39. कामकाजी (कार्यकालीन) समच्छेद बिंदू संदर्भात
 खालील विधान सत्य आहे :
 - (A) विक्री महसूल फक्त स्थिर खर्च वसूल करतो.
 - (B) विक्री महसूल फक्त बदलता महसूल वसूल करतो.
 - (C) स्थिर परिव्यय हा बदलत्या परिव्ययाइतका असतो.
 - (D) व्याज आणि करोत्तर मिळकत शून्य आहे.

- 40. As per Net Income Approach theory a firm can increase its value and reduce the overall cost of capital by increasing the proportion of in its capital structure.
 - (A) Debt
 - (B) Equity
 - (C) Preference shares
 - (D) Retained earnings
- 41. If each observation in a group is increased by 5, then the arithmetic mean will
 - (A) Increase by 5
 - (B) Not change
 - (C) Decrease by 5
 - (D) Decrease or increase depending upon the observations
- 42. If $\overline{X} = 100$, $\sigma_x = 10$, $\overline{Y} = 200$, $\sigma_y = 15$, then : (A) C.V. (X) = C.V. (Y)
 - (B) C.V. (X) > C.V. (Y)
 - (C) C.V. (X) < C.V. (Y)
 - (D) C.V. (X) = 1.5 C.V. (Y)

- 40. निव्वळ उत्पन्न (आय) दृष्टिकोन सिद्धांतानुसार एखादी व्यवसाय संस्था तिचे मूल्य वाढवू शकते आणि तिचे समस्त भांडवल परिव्ययच्या प्रमाणात भांडवल संरचना वाढवू शकते.
 - (A) कर्ज
 - (B) सामान्य भाग
 - (C) अग्रहक्क भाग
 - (D) साठवलेली मिळकत/अवितरित नफा
- - (A) 5 ने वाढेल
 - (B) बदलणार नाही
 - (C) 5 ने घटेल
 - (D) घटेल किंवा वाढेल हे निरीक्षणांवर अवलंबून असेल
- 42. जर \overline{X} = 100, σ_x = 10, \overline{Y} = 200, σ_y = 15, तर :
 - (A) विचरण गुणांक (X) = विचरण गुणांक (Y)
 - (B) विचरण गुणांक (X) > विचरण गुणांक (Y)
 - (C) विचरण गुणांक (X) < विचरण गुणांक (Y)
 - (D) विचरण गुणांक (X) = 1.5 विचरण गुणांक (Y)

17

- 43. If A and B are mutually exclusive and exhaustive events of Ω such that P(A) = 2P(B), then P(A) =
 - (A) 0
 - (B) 1/3
 - (C) 2/3
 - (D) 1
- - (A) 5×0.8
 - (B) 0.8
 - $(C) \ 1$
 - (D) $(0.8)^5$
- 45. In systematic sampling the samples drawn
 - (A) Are not overlapping
 - (B) May be overlapping
 - (C) Are non-random in nature
 - (D) Are not proper representative

- 43. जर A आणि B या Ω च्या परस्परवर्जित तसेच सर्वसमावेशक घटना असतील तसेच P(A) = 2P(B) असेल, तर P(A) =
 (A) 0
 - (B) 1/3
 - (C) 2/3
 - (D) 1
- - (A) 5×0.8
 - (B) 0.8
 - $(C) \ 1$
 - (D) $(0.8)^5$
- 45. पद्धतशीर नमुनानिवड पद्धतीने काढलेले नमुने :
 - (A) परस्परव्यापी नसतात
 - (B) परस्परव्यापी असतात
 - (C) यादृच्छिक स्वरूपाचे नसतात
 - (D) योग्य प्रतिनिधिक नसतात

18

- 46. The critical region in testing of hypothesis is a region of
 - (A) Rejection for H₀
 - (B) Rejection for H₁
 - (C) Acceptance for H_0
 - (D) Acceptance for H₁
- 47. We use Mann-Whitney U test for testing equality of means of two populations if
 - (A) The samples are from normal populations with unknown variances.
 - (B) The samples are from nonnormal populations.
 - (C) The samples are from normal populations with known variances.
 - (D) The samples are unequal in size.
- 48. If the two regression lines are

$$x + 2y = 5$$
and
$$2x + 3y = 8$$

then the means of x and y are :

(C) 1, 2

(D) 2, 1

- 46. परिकल्पना कसोटीमध्ये निर्णयन क्षेत्र म्हणजे :
 - (A) ज्यामध्ये H₀ चा त्याग केला जातो ते क्षेत्र
 - (B) ज्यामध्ये H₁ चा त्याग केला जातो ते क्षेत्र
 - (C) ज्यामध्ये H₀ चा स्वीकार केला जातो ते क्षेत्र
 - (D) ज्यामध्ये H₁ चा स्वीकार केला जातो ते क्षेत्र
- 47. दोन समर्घ्टीच्या मध्यांची समानता तपासण्यासाठी आपण मान-व्हिटने U कसोटी वापरतो जर :
 - (A) नमुने प्रचरण माहीत नसलेल्या प्रसामान्य समष्टीमधून असतील तर
 - (B) नमुने प्रसामान्य समष्टीमधून नसतील तर
 - (C) नमुने प्रचरण माहीत असलेल्या प्रसामान्य समष्टीमधून असतील तर
 - (D) नमुने असमान आकाराचे असतील तर
- 48. जर समाश्रयन रेषा
 - x + 2y = 5 आणि2x + 3y = 8

असतील, तर x आणि y चे मध्य $\cdots \cdots \cdots$ असतील

- (A) -3, 4(B) 2, 4
- (C) 1, 2

(D) 2, 1

19

49. If X is a normal variate with mean 20 and variance 64, then $P(X > 20) = \dots$.

- (A) 0
- (B) 20/64
- (C) 0.5
- (D) 1
- 50. Arrange the following steps in research in appropriate order :
 - (a) Hypothesis testing
 - (b) Drawing a sample
 - (c) Determining the size of sample
 - (d) Conduct the survey
 - (e) Decide the sampling method
 - (A) a, b, c, d, e
 - (B) b, c, a, d, e
 - (C) *e*, *c*, *b*, *d*, *a*
 - (D) *d*, *e*, *a*, *b*, *c*
- 51. Another term used for 360 degree appraisal and feedback is :
 - (A) Multirater
 - (B) Complete appraisal
 - (C) Internal and external appraisal
 - (D) Periodic assessment

P(X > 20) = असेल. (A) 0 (B) 20/64 (C) 0.5 (D) 1 50. संशोधनातील पुढे दिलेल्या टप्प्यांची योग्य क्रमाने

49. जर X हा चल प्रसामान्य असेल तसेच

त्याचा मध्य 20 व प्रचरण 64 असेल, तर

- 50. संशोधनातील पुढे दिलेल्या टप्प्याची योग्य क्रमाने मांडणी करा :
 - (a) परिकल्पना कसोटी
 - (b) नमुना निवडणे
 - (c) नमुना आकार ठरविणे
 - (d) सर्वेक्षण करणे
 - (e) नमुनानिवड पद्धती ठरविणे
 - (A) a, b, c, d, e
 - (B) b, c, a, d, e
 - (C) *e*, *c*, *b*, *d*, *a*
 - (D) *d*, *e*, *a*, *b*, *c*
- 51. 360 अंश मूल्यमापन व अभिप्राय ह्यासाठी वापरली जाणारी दुसरी संज्ञा म्हणजे :
 - (A) बहुमानांकन
 - (B) संपूर्ण मूल्यमापन
 - (C) अंतर्गत व बहिर्गत मूल्यमापन
 - (D) ठराविक वेळाने केलेले मूल्यमापन

- 52. is *not* the part of onthe-job training method.
 - (A) Apprenticeship
 - (B) Simulation
 - (C) Coaching
 - (D) Intership
- 53. suggests that managerial knowledge may be transferred from one country to another and from another within the same country.
 - (A) Universality of Management
 - (B) Scientific Management
 - (C) Professional Management
 - (D) Administrative Management
- 54. is used to evolve behavioural description of a job.
 - (A) Critical Incident Technique
 - (B) Position Analysis Questionnaire/ Technique
 - (C) Task inventory Analysis Technique
 - (D) Method Analysis

- 52. हा कामावरील
 - प्रशिक्षणाच्या पद्धतीचा भाग **नाही**.
 - (A) शिकाउउमेदवार पद्धती
 - (B) अनुकरण पद्धती/सदृशीकरण पद्धती
 - (C) मार्गदर्शन पद्धती
 - (D) अंतर्वासिता पद्धती
- 53.हे असे सूचित करते की व्यवस्थापकीय ज्ञान हे एका देशातून दुसऱ्या देशात व त्याच देशाच्या दुसऱ्या भागात हस्तांतरित होऊ शकते.
 - (A) व्यवस्थापनाचे सार्वत्रिकीकरण/वैश्विकता
 - (B) शास्त्रीय व्यवस्थापन
 - (C) व्यावसायिक व्यवस्थापन
 - (D) प्रशासकीय व्यवस्थापन
- 54. कोणत्याही कार्याचे वर्तनात्मक वर्णन तयार करण्यासाठीचा उपयोग केला जातो.
 - (A) महत्त्वपूर्ण घटनांच्या उपयोगासंबंधीचे तंत्र
 - (B) स्थिती विश्लेषण प्रश्नावली/तंत्र
 - (C) कामगिरी आढावा विश्लेषण तंत्र
 - (D) पद्धती विश्लेषण

- 55. is concerned with physical location, management of buildings and equipments.
 - (A) Ad hoc Planning
 - (B) Formal Planning
 - (C) Standing Planning
 - (D) Physical Planning
- 56. is a technique for planning and controlling complex projects and for scheduling the resources required for such projects.
 - (A) Complexities Analysis
 - (B) Network Analysis
 - (C) Financial Analysis
 - (D) Internal Analysis
- 57. signifies all out efforts for increase in production, creation of spirit of mutual trust and develop scientific attitude towards problem solving.
 - (A) Time study
 - (B) Mental Revolution
 - (C) Motion study
 - (D) Works study

- 55.हे भौतिक स्थान, इमारतींचे व उपकरणांचे व्यवस्थापन ह्याचेशी संबंधित आहे.
 - (A) तदर्थ नियोजन
 - (B) औपचारिक नियोजन
 - (C) स्थिर/स्थायी नियोजन
 - (D) भौतिक नियोजन
- 56. गुंतागुंतीच्या/किचकट प्रकल्पांचे नियोजन व नियंत्रण व अशा प्रकल्पांसाठी लागणाऱ्या साधनसामग्रीचे वेळापत्रक करण्याचे तंत्र म्हणजे :
 - (A) गुंतागुंतीचे विश्लेषण
 - (B) संजाल विश्लेषण
 - (C) वित्तीय विश्लेषण
 - (D) अंतर्गत विश्लेषण
- 57. उत्पादनवाढीसाठी सर्वप्रकारचे प्रयत्न करणे, परस्पर विश्वासाची भावना निर्माण करणे व समस्या सोडविण्यासाठी शास्त्रीय प्रवृत्ती विकसित करणे म्हणजे :
 - (A) वेळ अभ्यास
 - (B) वैचारिक/मानसिक क्रांती
 - (C) गती अभ्यास
 - (D) कार्य अभ्यास

- 58. The process resolving the differences between union and management in the absence of any third party is widely designated as
 - (A) Adjudication
 - (B) Arbitration
 - (C) Collective bargaining
 - (D) Conciliation
- 59. Which one of the following is *not* the factor that affects the span of control ?
 - (A) Similarities of functions
 - (B) Geographical closeness of employees
 - (C) Capacity of subordinates
 - (D) Delegation
- 60. is *not* off the job training method.
 - (A) Vestibule
 - (B) Simulation
 - (C) Business games
 - (D) Special assignments

- - (A) अभिनिर्णय
 - (B) लवाद
 - (C) सामुदायिक वाटाघाटी
 - (D) समेट
- 59. खालीलपैकी कोणता घटक नियंत्रण कक्षावर परिणाम करत **नाही** ?
 - (A) कार्यामधील सारखेपणा
 - (B) कर्मचा-यांची भौगोलिक निकटता(जवळीक)
 - (C) कनिष्ठांची क्षमता
 - (D) प्रदान
- 60. ही कार्यबाह्य (off the
 - job) प्रशिक्षण पद्धतीत येत नाही.
 - (A) प्रवेश प्रशिक्षण/प्रकोष्ठ
 - (B) अनुकृती (सदृशीकरण)
 - (C) व्यवसाय खेळ
 - (D) विशोष नेमून दिलेले काम/विशोष अभिहस्तांकन

- 61. it is a risk arising out of human errors, technical faults, infrastructure breakdown and faulty systems ?
 - (A) Exchange risk
 - (B) Settlement risk
 - (C) Gap risk
 - (D) Operational risk
- 62. In case of debentures, the investors are given the option to convert their investment in the form of equity shares of the company.
 - (A) Fully convertible
 - (B) Partly convertible
 - (C) Non-convertible
 - (D) Optionally convertible
- 63. are the persons legally permitted to deal in or handle transactions related to foreign exchange as per FEMA 1999.
 - (A) Underwriters
 - (B) Authorised persons
 - (C) Taraniwala
 - (D) Joggers

- 61. मानवी चुका, तांत्रिक दोष, पायाभूत सुविधांमधील बिघाड तसेच सदोष प्रणाली या कारणांमुळे जोखीम निर्माण होते.
 - (A) विनिमय जोखीम
 - (B) परिपूर्तता जोखीम
 - (C) अंतर जोखीम
 - (D) कार्यात्मक जोखीम
- 62. या ऋणपत्रांच्या संदर्भात गुंतवणूकदारांना त्यांची गुंतवणूक कंपनीच्या समभागांमध्ये रूपांतरित करण्याचा पर्याय उपलब्ध करून दिला जातो ?
 - (A) पूर्णपणे परिवर्तनीय
 - (B) अंशत: परिवर्तनीय
 - (C) अपरिवर्तनीय
 - (D) पर्याप्तपणे परिवर्तनीय
- 63. परकीय चलन नियमन अधिनियम, 1999 अन्वये या व्यक्तींना परकीय चलनाचे व्यवहार करण्याचा अधिकार प्राप्त झाला आहे.
 - (A) विमा दलाल
 - (B) अधिकृत व्यक्ती
 - (C) तराणीवाला
 - (D) सटोडीया

- 64.is a communication system which provides transmission of financial messages, certifying the authenticity, across the globe between members.
 - (A) RTGS
 - (B) NEFT
 - (C) SWIFT
 - (D) FINFAST
- 65. Bank should classify an account as NPA only if the interest charged during any quarter is not serviced fully within from the end of quarter.
 - (A) 90 days
 - (B) 180 days
 - (C) 360 days
 - (D) 450 days
- 66. is an indirect instrument of credit control used by the RBI to meet day to day liquidity mismatches in the system and check volatility in the short-term money market.
 - (A) Credit monitoring arrangement (CMA)
 - (B) Liquidity adjustment facility (LAF)
 - (C) Credit authorization scheme (CAS)
 - (D) Market stabilization scheme (MSS)

- - (A) RTGS
 - (B) NEFT
 - (C) SWIFT
 - (D) FINFAST
- - (A) 90 दिवस
 - (B) 180 दिवस
 - (C) 360 दिवस
 - (D) 450 दिवस
- 66. अल्पकालीन नाणेबाजारातील उच्चावचने नियंत्रित करण्यासाठी व दैनिक तरलता असंतुलन दूर करण्यासाठी भारतीय रिझर्व बँके तर्फे वापरले जाणारे पतनियंत्रणाचे अप्रत्यक्ष साधन म्हणजे :
 - (A) अल्पकालीन नाणे बाजार
 - (B) तरलता समायोजन सुविधा
 - (C) प्राधिकृत पतयोजना
 - (D) बाजारपेठ स्थैर्य योजना

- 67. The balance of a joint account in the name of X, Y and Z should be paid on the death of X :
 - (A) To the legal representative of X
 - $(B) \ To \ Y \ and \ Z$
 - (C) To Y or Z
 - (D) To the legal representative of X, \$Y\$ and \$Z\$
- 68. The main purpose of insurance is :
 - (A) Compensate the loss
 - (B) Provide security
 - (C) Share the losses of few people among many
 - (D) Indemnification
- 69. Secondary financing of bills or credit portfolio already financed by banks or institutions as a support to primary financers is termed as
 - (A) Refinance
 - (B) Supplementary finance
 - (C) Counter finance
 - (D) Demand based finance

- 67. क्ष, य व झ यांच्या संयुक्त खात्यावरील जमा रक्कम क्ष च्या मृत्यूनंतर कोणास अदा करण्यात येईल ? (A) क्ष च्या कायदेशीर प्रतिनिधीस (B) य व झ यांना (C) य किंवा झ यांना (D) क्ष, य व झ यांच्या कायदेशीर प्रतिनिधीस 68. विम्याचा मुख्य हेतू हा आहे. (A) तोटा भरपाई (B) सुरक्षितता देणे (C) थोडचा लोकांचे नुकसान जास्त लोकांमध्ये वाटणे (D) क्षतिपूर्तीकरण
- 69. प्राथमिक वित्तपुरवठादारांना अधिकोष किंवा वित्त संख्यामार्फत साहाय्यभूत म्हणून दुय्यम प्रपत्रांच्या माध्यमातून अर्थसाहाय्य किंवा रोखेसंग्रहाद्वारे अर्थपुरवठा म्हणजे :
 - (A) पुनर्वित्त
 - (B) पुरवणी वित्त
 - (C) प्रतिवित्त
 - (D) मागणी आधारित वित्त पुरवठा

26

- 70. Pre-matured payment of term loan will result in interest rate risk oftype.
 - (A) Basic risk
 - (B) Yield curve risk
 - (C) Embedded option risk
 - (D) Mismatch risk
- 71. Functions of physical supply include :
 - (A) Buying, Assembling, Selling
 - (B) Transportation, Storage
 - (C) Standardisation, Grading, Packaging, Labelling
 - (D) Transport, Grading and Storage
- 72. method of pricing strategies assumes that sales and profits are independent of costs, but are dependent on the demand.
 - (A) Break-even pricing
 - (B) Market based pricing
 - (C) Competition oriented pricing
 - (D) Affordability based pricing

- 70. मुदत कर्जाचे मुदतीआधी शोधन केल्यास त्यातून व्याजदरविषयक पद्धतीची जोखीम निर्माण होईल.
 - (A) मूलभूत जोखीम
 - (B) परतावा वक्र जोखीम
 - (C) अंतर्स्थापित पर्याय जोखीम
 - (D) विजोड जोखीम
- 71. प्रत्यक्ष पुरवठा कार्यांमध्ये अंतर्भाव होतो.
 - (A) खरेदी, जुळवणी, विक्री
 - (B) वाहतूक, साठवणूक
 - (C) प्रमाणीकरण, प्रतवारी, वेष्टन, चिन्हांकन
 - (D) वाहतूक, प्रतवारी, साठवणूक
- 72. किंमत पद्धतीचे धोरणात

विक्री आणि नफा हे खर्चावर आधारित नाही परंतु मागणीवर अवलंबून आहे.

- (A) समच्छेदन बिंदू आधारित किंमत
- (B) बाजारपेठ आधारित किंमत
- (C) स्पर्धा आधारित किंमत
- (D) परवडण्यायोग्य किंमत

- 73. In pricing method of service marketing, a marketer chooses to charge low price for a basic service to attract customers but every extra service above basic is charged additionally high.
 - (A) Differential pricing
 - (B) Discount pricing
 - (C) Diversionary pricing
 - (D) High price maintenance pricing
- 74. In the case of some market leaders, the companies are very highly respected that the channel members are proud to be associated with them is known as
 - (A) Reward power
 - (B) Coercive power
 - (C) Expert power
 - (D) Referent power
- 75. describes how and where information gets into memory.
 - (A) Memory retrieval
 - (B) Memory reconstructive
 - (C) Memory encoding
 - (D) Memory decoding

- 73. या सेवा विपणनाच्या किंमत पद्धतीत विक्रेता ग्राहक आकर्षित करण्यासाठी मूळ सेवेला कमी किंमत आकारतो परंतु त्यापुढील मूळ सेवे व्यतिरिक्तच्या प्रत्येक सेवेसाठी तो अधिकची जादा किंमत आकारतो.
 - (A) विभेदक किंमत
 - (B) कसर किंमत
 - (C) अपसारी श्रेणी किंमत
 - (D) परिरक्षा आकार अधिक किंमत
- 74. वितरण साखळीतील सहयोगी घटकांना बाजार नेतृत्व करणाचा कंपन्यांसोबत राहणे अभिमानास्पद वाटते यास म्हणतात.
 - (A) बक्षिस बळ
 - (B) सक्तीचे बळ
 - (C) तज्ञ बळ
 - (D) संदर्भ बळ
- 75. स्मरणशक्तीमध्ये माहिती कोठून व कशी येते याचे
 वर्णन मध्ये आहे.
 - (A) स्मृती पुनर्प्राप्ती
 - (B) स्मृतीची पुनर्स्थापना
 - (C) स्मृतीचे सांकेतिकीकरण
 - (D) स्मृतीचे नीरसांकेतिकीकरण

- 76. A customer strongly prefers a specific brand once will not accept a substitute is
 - (A) Brand recognition
 - (B) Brand insistence
 - (C) Brand preference
 - (D) Brand loyalty
- 77.is one of the additional factor hindering new proudcer development, which suggest companies must aim their new products at smaller market segments and this can mean lower sales and profits for each product.
 - (A) Shortage of important ideas in certain areas
 - (B) Social and governmental constraints
 - (C) Fragmental markets
 - (D) Cost of development
- 78. Rising sales at increasing rate is witnessed in
 - (A) Maturity stage
 - (B) Growth stage
 - (C) Introduction stage
 - (D) Decline stage

- - (A) चिन्ह/प्रतिमा मान्यता
 - (B) चिन्ह/प्रतिमा आग्रह
 - (C) चिन्ह/प्रतिमा प्राधान्य
 - (D) चिन्ह/प्रतिमा निष्ठा
- - (A) विशिष्ट विभागात महत्त्वपूर्ण कल्पनांची उणीव
 - (B) सामाजिक व शासकीय संरोध
 - (C) खंडीकृत बाजारपेठ
 - (D) विकसनासाठीचा खर्च किंवा परिव्यय
- 78. वाढत्या किंमतीसोबतच विक्रीदरातही वाढ होणे हे या अवस्थेत अनुभवास येथे.
 - (A) परिपक्वता अवस्था
 - (B) वृद्धी अवस्था
 - (C) परिचय अवस्था
 - (D) अपकर्ष अवस्था

- 79.is a form of licencing where the parent company grants another independent company the right to do business in a prescribed manner.
 - (A) Franchising
 - (B) Contract manufacturing
 - (C) Strategic alliance
 - (D) Licencing
- 80. Customer satisfaction is no longer good enough to survive in today's competitive market. What is needed is
 - (A) Customer orientation
 - (B) Customer retention
 - (C) Building customer relationship
 - (D) Customer delight
- Section of Indian Contract Act, 1872 defines contract as an agreement enforcible by law.
 - (A) 2(h)
 - (B) 2(b)
 - (C) 2(e)
 - (D) 2(d)

- - (A) मताधिकार
 - (B) करार उत्पादन
 - (C) धोरणात्मक सहयोग
 - (D) अनुज्ञप्ती
- 80. आजच्या स्पर्धात्मक युगात केवळ ग्राहकाची संतुष्टी हीच पुरेशी नसून त्यासोबतच याचीही गरज आहे.
 - (A) ग्राहक उद्बोधन
 - (B) ग्राहक टिकविणे
 - (C) ग्राहकांशी असणारे नाते दृढ करणे
 - (D) ग्राहक प्रमोद
- 81. भारतीय प्रसंविदा कायदा, 1872 नुसार, प्रसंविदा
 म्हणजे कायद्याने अंमलबजावणी योग्य असणारा
 करार :
 - (A) 2(एच)
 - (B) 2(बी)
 - (C) 2(इ)
 - (D) 2(로)

82. महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कायदा 2017 च्या

प्रकरण 5 शी संबंधित आहे. Goods and Service Tax Act, 2017 deals with (A) क्षेप कर जमा (A) Input tax credit (B) पुरवठ्याचा समय व मूल्य (B) Time and value of supply (C) करआकारणी व कर संकलन (C) Levy and collection of tax (D) प्रशासन (D) Administration 83. माहिती अधिकार कायदा, 2005 नुसार एखाद्या व्यक्तीच्या जीवन व स्वतंत्रतेविषयक माहिती प्राप्त 83. What is the time limit to get the करण्यासाठी विहित केलेली कालमर्यादा किती information concerning with the life आहे ? and liberty of a person as per RTI Act, 2005 ? (A) 24 तास (A) 24 Hours (B) 48 तास (B) 48 Hours (C) 5 दिवस (C) 5 Days (D) 10 दिवस (D) 10 Days 84. बौद्धिक संपदा अधिकार अधिनियमाच्या 84. As per section 24 of IPR Act, the 24व्या कलमानुसार व्यक्तीच्या निधनानंतर वर्षे प्रताधिकार अबाधीत term of copyright in Posthumous works is years. राहतात. (A) 30 (A) 30 (B) 40 (B) 40 (C) 10 (C) 10 (D) 60 (D) 60 [P.T.O.

82. Chapter V of the Maharashtra

85.	What is the validity of the GST registration certificate ?	85. वस्तू व सेवा कराच्या नोंदणी प्रमाणपत्राची वैधता किती असते ?
	(A) One year	(A) एक वर्षे
	(B) Ten years	(B) दहा वर्षे
	(C) Validity till it is cancelled	(C) प्रमाणपत्र रद्द होईपर्यंत
	(D) Five years	(D) पाच वर्षे
86.	Match the following groups :	86. जोड्या जुळवा :
	Group-I	गट-I
	(i) Trade Mark Act	(i) ट्रेडमार्क ॲक्ट
	(ii) Copyright Act	(<i>ii</i>) कॉपीराईट ॲक्ट
	(iii) Patent Act	(iii) पेटंट ॲक्ट
	(iv) Design Act	(<i>iv</i>) डिझाईन ॲक्ट
	Group-II	गट-II
	(a) Year 1999	(a) सन 1999
	(b) Year 1957	(b) सन 1957
	(c) Year 1970	(c) सन 1970
	(d) Year 2000	(d) सन 2000
	(A) (<i>a-i</i>), (<i>b-ii</i>), (<i>c-iii</i>), (<i>d-iv</i>)	(A) (<i>a-i</i>), (<i>b-ii</i>), (<i>c-iii</i>), (<i>d-iv</i>)
	(B) (<i>a-iv</i>), (<i>b-iii</i>), (<i>c-ii</i>), (<i>d-i</i>)	(B) (<i>a-iv</i>), (<i>b-iii</i>), (<i>c-ii</i>), (<i>d-i</i>)
	(C) (<i>a-ii</i>), (<i>b-i</i>), (<i>c-iv</i>), (<i>d-iii</i>)	(C) (<i>a-ii</i>), (<i>b-i</i>), (<i>c-iv</i>), (<i>d-iii</i>)
	(D) (<i>a-iii</i>), (<i>b-iv</i>), (<i>c-i</i>), (<i>d-ii</i>)	(D) (<i>a-iii</i>), (<i>b-iv</i>), (<i>c-i</i>), (<i>d-ii</i>)

- 87. Section of the Competition Act, 2002 deals with goods.
 - (A) 2(i)
 - (B) 2(a)
 - (C) 2(b)
 - (D) 2(h)
- 88. Which of the following is *not* an example of termination of agency by operation of law ?
 - (A) Agreement
 - (B) Expiry of time
 - (C) Death of either party
 - (D) Dissolution of company
- 89. As per the Right to Information Act, 2005 first appeal shall be disposed off by the first appellate authority within days from the date of its receipt.
 - (A) 40 Days
 - (B) 30 Days
 - (C) 60 Days
 - (D) 50 Days

- 87. स्पर्धा कायदा 2002 चे कलम हे वस्तूंशी संबंधित आहे.
 - (A) 2(i)
 - (B) 2(a)
 - (C) 2(b)
 - (D) 2(h)
- 88. कायद्याच्या हस्तक्षेपामुळे पुढीलपैकी कोणत्या परिस्थितीत अभिकरणाचा करार रद्द होत नसल्याचे उदाहरण नाही ?
 - (A) करार
 - (B) कालबाह्यता
 - (C) करारातील एका पक्षाचे निधन
 - (D) कंपनीचे अवसायन
- 89. माहिती अधिकार कायदा 2005 नुसार, पहिले अपील प्राप्त झाल्यानंतर ते इतक्या दिवसांच्या आन प्रथम अपीलीय अधिकाऱ्याने निकाली काढणे आवश्यक आहे.
 - (A) 40 दिवस
 - (B) 30 दिवस
 - (C) 60 दिवस
 - (D) 50 दिवस

		1	
90.	A limited liability partnership is to	90.	मर्यादित जबाबदारी असणाऱ्या भागीदारी संस्थेत
	have at least two members as per		(LLP) मर्यादित जबाबदारी भांडवली संस्था
	section of LLP Act, 2008.		कायदा, 2008 कलम नुसार
	(A) 14		किमान दोन सदस्य असणे आवश्यक आहे.
	(B) 13		(A) 14
	(C) 16		(B) 13
	(D) 6		(C) 16
91.	Which of the following is <i>not</i> an		(D) 6
	'Agricultural Income' under Income	91.	भारतीय आयकर कायदा, 1961 अन्वये
	Tax Act, 1961 ?		पुढीलपैकी कोणते कृषी उत्पन्न नाही ?
	(A) Sale of replanted trees		(A) पुर्नरोपण केलेल्या झाडांची विक्री
	(B) Income from growing flowers		(B) फुले व वेली यांच्या लागवडीतून प्राप्त
	and creepers		झालेले उत्पन्न
	(C) Salary of partner from a firm		(C) कृषी संबंधित उपक्रमातील भागीदारी
	engaged in agricultural operations		संस्थेच्या भागीदारास मिळणारे वेतन
	(D) Income from supply of water		(D) शेतजमिनीतील पाणी टॅंकरद्वारे पुरवठा करून
	from a tank in agricultural land		प्राप्त झालेले उत्पन्न

- 92. Mr. Rajesh is Indian citizen, went to Canada for the first time for the purpose of employment on 10th May, 2018. He came back to India on 19th Nov., 2018. His residential status for the assessment year 2019-20 will be :
 - (A) Resident
 - (B) Non-resident
 - (C) Resident but not ordinarily resident
 - (D) Foreign citizen
- 93. Which of the following allowances is not taxable in the hands of employee ?
 - (A) City compensatory allowance
 - (B) Tiffin allowance
 - (C) Dearness allowance
 - (D) Allowance from UNO in India

- 92. श्री. राजेश हे भारतीय नागरिक असून ते 10 मे, 2018 रोजी कॅनडा येथे पहिल्यांदा नोकरीसाठी गेले. ते 19 नोव्हेंबर, 2018 रोजी भारतात परतले. करनिर्धारण वर्ष 2019-20 मध्ये त्यांच्या निवासी दर्जा होता.
 - (A) निवासी
 - (B) अनिवासी
 - (C) निवासी परंतु सामान्यत: अनिवासी
 - (D) परकीय नागरिक
- 93. कर्मचाऱ्यास प्राप्त होणारा पुढीलपैकी कोणताभत्ता करपात्र नाही ?
 - (A) शहर भरपाई भत्ता
 - (B) भोजन भत्ता
 - (C) महागाई भत्ता
 - (D) संयुक्त राष्ट्रसंघातर्फे भारतात प्राप्त होणारा भत्ता

- 94. Which of the following income will be taxable as income from house property ?
 - (A) Letting of farm house
 - (B) Letting of an office building
 - (C) Letting of open plot for running petrol pump
 - (D) Sub-letting of house
- 95. Mr. Anil is carrying on manufacturing business of engineering goods. His data regarding machinery used for business is as follows :

Date	Particulars	Amount		
1-4-18	Opening W.D.V.	15,00,000	1-4-18	सुरुवातीचे शिल्लक मूल
30-9-18	Machinery sold at	3,00,000	30-9-18	यंत्रसामुग्री विक्री रक्कम
	(Book value ₹ 2,50,000)			(पुस्तको किंमत ₹ 2,50
10-11-18	New Machinery purchased	6,00,000	10-11-18	नवीन यंत्रसामुग्री खरेदी
	epreciation u/s 32 of Inc		आ	यकर कायदा 1961 मध
	t, 1961 will be :		घस	गरा इत
(A) ₹ 2,85,000		(A)) ₹ 2,85,000
(B) ₹ 2,25,000		(B)) ₹ 2,25,000
(C) ₹ 2,33,500		(C)) ₹ 2,33,500
(D) ₹ 4,27,000		(D)) ₹ 4,27,000
			l	

- 94. खालीलपैकी कोणते उत्पन्न घरसंपत्तीपासूनचे उत्पन्न म्हणून करपात्र होईल ?
 - (A) शेतघर भाडचाने देणे
 - (B) कार्यालय इमारत भाड्याने देणे
 - (C) पेट्रोल पंप चालवण्यासाठी रिकामा भूखंड भाड्याने देणे
 - (D) पोटभाड्याने घर देणे
- 95. श्री. अनिल हे अभियांत्रिकी वस्तू उत्पादनच्या व्यवसायात असून त्यांच्या व्यवसायासाठी वापरल्या जाणाऱ्या यंत्रसामुग्रीची माहिती पुढीलप्रमाणे आहे :

तपशाल	रक्कम
सुरुवातीचे शिल्लक मूल्य	15,00,000
यंत्रसामुग्री विक्री ख्कम जमा	3,00,000
(पुस्तको किंमत ₹ 2,50,000)	
8 नवीन यंत्रसामुग्री खरेदी	6,00,000
गयकर कायदा 1961 मधील कल	म 32 नुसार
ासारा इतका अस्	ोल.
A) ₹ 9.85.000	

36

दिनांक

- 96. Which of the following is not an 'unpaid statutory liability' at the end of previous year u/s 43-B of the Income Tax Act, 1961 ?
 - (A) G.S.T.
 - (B) Interest on term loan from scheduled bank
 - (C) Provision for gratuity
 - (D) Interest on cash credit from a small cooperative bank
- 97. Profit on transfer of whole undertaking as a going concern as a slum sale after five years of setting up of a business is taxable as :
 - (A) Short-term capital gain
 - (B) Long-term capital gain
 - (C) Income from business
 - (D) Income from other sources

- 96. आयकर कायदा 1961 मधील कलम 43-B नुसार पुढील कोणते अदत्त सांविधिक देयत्व **नाही** ?
 - (A) वस्तू सेवाकर
 - (B) दीर्घकालीन कर्जावरील अनुसूचित बँकेसविलेले व्याज
 - (C) उपदानासाठी तरतूद
 - (D) छोट्या सहकारी बँकेकडून घेतलेल्या खेळत्या भांडवल कर्जावरील व्याज
- 97. व्यवसाय स्थापनेनंतर पाच वर्षांनी संपूर्ण उपक्रम चालू उद्योग हा सकल विक्री म्हणून हस्तांतर केल्यास होणारा नफा असतो.
 - (A) अल्पमुदती भांडवली नफा
 - (B) दीर्घकालीन भांडवली नफा
 - (C) व्यवसायापासून प्राप्त झालेले उत्पन्न
 - (D) इतर स्रोतांपासून प्राप्त झालेले उत्पन्न

37

- 98. Mr. Kumar sold his residential house property at Pune ₹ 18,00,000 on 23rd April, 2017, which was purchased by him on 11th April, 2014 for ₹ 9,70,000. Value opted for stamp duty purpose was ₹ 26,40,000. On June 16, 2017, he purchased a house at Kolhapur for ₹ 10,00,000 for the purpose of residence of his daughter. What will be the capital gain taxable in his hand for the assessment year 2018-19. C.I. for F.Y. 2017-18 was 272 :
 - (A) ₹ 3,05,133
 - (B) ₹ 8,30,000
 - (C) NIL
 - (D) ₹ 16,70,000
- 99. Maximum deduction for medical expenditure on the health of senior citizen person, if mediclaim insurance is not paid on his health, for A.Y. 2019-20 is :
 - (A) ₹ 25,000
 - (B) ₹ 30,000
 - (C) ₹ 50,000
 - (D) Actual expenditure incurred

- 98. श्री. कुमार यांनी त्यांची पुणे स्थित गृहसंपत्ती दिनांक 23 एप्रिल, 2017 रोजी ₹ 18,00,000 इतक्या किंमतीस विकली. ही गृहसंपत्ती त्यांनी दिनांक 11 एप्रिल, 2014 रोजी ₹ 9,70,000 इतक्या किंमतीस खरेदी केली होती. मुद्रांकशुल्कहेतू या मालमत्तेची किंमत ₹ 26,40,000 इतकी होती. 16 जून, 2017 रोजी श्री. कुमार यांनी कोल्हापूर येथे ₹ 10,00,000 इतक्या किंमतीची गृहसंपत्ती स्वत:च्या कन्येच्या वापरासाठी खरेदी केली. करनिर्धारण वर्ष 2018-19 साठी त्यांची भांडवली नफा करदेयता किती असेल ? परिव्यय महागाई निर्देशांक सन 2017-18 या वर्षासाठी 272 इतका आहे :
 - (A) ₹ 3,05,133
 - (B) ₹ 8,30,000
 - (C) निरंक
 - (D) ₹ 16,70,000
- 99. करआकारणी वर्ष 2019-20 मधे जर आरोग्य विमा भरला नसेल तर ज्येष्ठ नागरिकांच्या प्रकृतीवर केलेल्या वैद्यकीय खर्चाची महत्तम वजावट किती मिळेल :
 - (A) ₹ 25,000
 - (B) ₹ 30,000
 - (C) ₹ 50,000
 - (D) प्रत्यक्ष झालेला खर्च

मल्य

100. Techno India (Pvt.) Ltd., an Indian company purchased goods from Jems Ltd., U.K., an associated enterprise at ₹ 3,000 per piece. The following arm's length prices have been determined by the most appropriate method :

100. टेक्नो इंडिया (प्रा.) लिमिटेड या कंपनीने तिच्या सहयोगी उपक्रम असणाऱ्या जेम्स लिमिटेड या कंपनीकडून ₹ 3,000 प्रति नग या दराने माल खरेदी केली. सुयोग्य पद्धतीने बाहुलंब किंमत पुढीलप्रमाणे निश्चीत करण्यात आल्या :

परिस्थिती

thod :			¢,
Situation	Price	1	2890
1	2890	2	3050
2	3050	3	2700
3	2700	4	2940
4	2940	आंत्रमाष्ट्रीय त्यत्रहार र	त घारक लागाग नाती

The arm length price assuming
international transaction is not in
respect of wholesale trading will be :
(A) ₹ 3,000
(B) ₹ 2,895
(C) ₹ 3,050
(D) ₹ 2,940

आतरराष्ट्रीय व्यवहार हा घाऊक व्यापार नाही असे गृहीत धरून बाहुलंबकत्व किंमत पुढीलपैकी कोणती असेल ? (A) ₹ 3,000 (B) ₹ 2,895 (C) ₹ 3,050

(D) ₹ 2,940

ROUGH WORK